

Міжнародне спадкування у ЄС та Україні: напрями адаптації права України до права ЄС

Книга є комплексним дослідженням питань правового регулювання міжнародних спадкових відносин у Державах-Членах ЄС та Україні у наступних напрямках: визначення міжнародної юрисдикції у спадкових справах; визначення права, що застосовується до спадкових відносин з іноземним елементом; визнання та надання дозволу на примусове виконання іноземних рішень у спадкових справах; прийняття аутентичних документів, створених за кордоном для оформлення спадкових прав; випуск на обіг Європейського спадкового сертифікату.

Для науковців, викладачів, аспірантів, студентів, суддів, юристів-практиків та усіх, хто має справу з міжнародним спадковим правом, міжнародним приватним правом, міжнародним цивільним процесом, порівняльним правом, адаптацією права України до права ЄС.

ЗМІСТ

Перелік скорочень.....	3
Передмова.....	8
Подяка.....	11

І. Джерела регулювання міжнародних спадкових відносин в Україні.

1.1. Загальний огляд.....	13
1.2. Міжнародні договори України – джерела регулювання міжнародних спадкових відносин.....	13
1.3. Взаємодія норм Гаазької конвенції та норм двосторонніх договорів про правову допомогу.....	15

II. Джерела, що регулюють міжнародні спадкові відносини у країнах ЄС.

2.1. Загальний огляд.....	18
2.2. Взаємодія Спадкового регламенту та міжнародних договорів.....	19
2.3. Взаємодія Спадкового регламенту та інших регламентів ЄС.....	20
2.3. Взаємодія Спадкового регламенту та національного права Держав-Членів.....	20
2.4. Застосування норм Спадкового регламенту, які визначають право, що регулює спадкові відносини.....	21
2.5. Застосування Спадкового регламенту до питань міжнародної юрисдикції.....	21
2.6. Правила <i>lis pendens</i> та щодо пов'язаних позовів: Спадковий регламент чи національне право Держав-Членів?.....	22
2.7. Застосування норм Спадкового регламенту до визнання і виконання іноземних рішень, прийняття іноземних аутентичних документів.....	23
2.8. Застосування норм Спадкового регламенту щодо випуску та обігу Європейського спадкового сертифікату....	23

2.9. Територіальна сфера дії Спадкового регламенту	24
2.10. Предметна сфера дії Спадкового регламенту.....	24
2.11. Виключення з предметної дії Спадкового Регламенту.	26
2.11.1. Питання оподаткування та адміністратив- но-правові питання.....	26
2.11.2. Приватно-правові питання, які не є спадковими.	26
2.11.3. Дієздатність фізичних осіб.....	27
2.11.4. Питання, що стосуються зникнення, відсутно- сті чи презюмованої смерті фізичної особи.....	27
2.11.5. Відносини власності подружжя.....	28
2.11.6. Зобов'язання з утримання, які виникають з ін- ших, ніж смерть, причин.....	32
2.11.7. Формальна дійсність усних розпоряджень на випадок смерті.	33
2.11.8. Майнові права та майно, створені чи передані інакше, ніж на підставі спадкування.	33
2.11.9. Питання, що регулюються правом компа- ній чи інших організацій.....	34
2.11.10. Розпуск, припинення та поглинання компа- ній чи інших корпоративних або некорпоратив- них організацій.	36
2.11.11. Створення, адміністрування та припинення трастів.	36
2.11.12. Визначення природи речових прав.....	40
2.11.13. Регулювання здійснення записів у реєстрах прав на нерухоме або рухоме майно.	44
2.12. Спадковий регламент і рішення Суду Справедливості ЄС.....	45

III. Визначення юрисдикції

у спадкових справах згідно зі Спадковим Регламентом.

3.1. Юрисдикція за загальним правилом (загальна юрис- дикція).....	46
3.1.1. Суди, що мають загальну юрисдикцію та її зміст.....	46
3.1.2. Звичайне місце проживання спадкодавця у мо- мент смерті як критерій для визначення юрисдикції.....	49

3.1.3. Способи визначення звичайного місця проживання спадкодавця.	51
3.2. Юрисдикція за субсидіарними правилами (субсидіарна юрисдикція)	54
3.3. Юрисдикція, встановлена на підставі угоди про вибір суду.	59
3.3.1. Причини включення норм щодо угоди про вибір суду до Спадкового регламенту.....	59
3.3.2. Передумова укладення угоди про вибір суду.	61
3.3.3. Зміст угоди про вибір суду та її наслідки.	63
3.3.4. Сторони угоди про вибір суду.....	65
3.3.5. Форма угоди про вибір суду та момент її укладення.	66
3.4. Юрисдикція у разі вибору права.	67
3.4.1. Відмова суду від юрисдикції у разі обрання права, застосовуваного до спадкування.	68
3.4.2. Юрисдикція у разі вибору права та угоди про вибір суду, яка укладена не між усіма зацікавленими сторонами.	71
3.5. Юрисдикція <i>forum necessitatis</i>	72
3.6. Юрисдикція щодо окремих питань.	74
3.6.1. Юрисдикція отримувати заяви щодо прийняття спадщини, заповідального відказу, обов'язкової частки у спадщині або відмови від них.....	74
3.6.2. Юрисдикція щодо попередніх, включаючи забезпечувальні, заходів.....	77
3.7. <i>Lis pendens</i>	78
3.8. Правила щодо пов'язаних позовів.....	81
3.9. Визначення моменту звернення до суду для застосування правил <i>lis pendens</i> та щодо пов'язаних позовів.....	83
3.10. Обмеження сфери провадження.	84
3.11. Перевірка юрисдикції.	87
3.12. Зупинення провадження, якщо відповідач не з'явився до суду і не отримав документ про початок провадження.....	88

IV. Визначення юрисдикції

у міжнародних спадкових справах в Україні.

4.1. Термінологія: «компетентність», «підсудність», «юрисдикція».	92
--	----

4.2. Визначення юрисдикції (компетентності) у міжнародних спадкових справах відповідно до міжнародних договорів України.....	93
4.2.1. Визначення юрисдикції у спадкових справах в Угоді про правову допомогу з Кіпром.....	95
4.3. Визначення юрисдикції у міжнародних спадкових справах відповідно до ЗУ «Про МПрП».....	96
4.4. Правила <i>lis pendens</i>	97
4.5. Відмінності у правовому регулюванні міжнародної юрисдикції у спадкових справах у нормах міжнародних договорів України, ЗУ «Про МПрП» та Спадковому регламенті, доцільність використання його підходів...98	

V. Право, що застосовується до спадкування, відповідно до Спадкового регламенту.

5.1. Загальна характеристика норм Спадкового регламенту, що визначають застосовуване право.....	101
5.2. Колізійні норми Спадкового регламенту. Моністичний підхід до колізійного регулювання спадкових відносин.....	101
5.3. Право, що застосовується до «спадкування в цілому».....	102
5.3.1. Поняття «спадкування в цілому».....	102
5.3.2. Право держави, у якій спадкодавець мав звичайне місце проживання у момент смерті, – основна колізійна прив'язка визначення застосованого права до «спадкування в цілому».....	102
5.3.3. Право держави, з якою спадкодавець був більш тісно пов'язаний, – прив'язка, що застосовується у виключних випадках до спадкування «в цілому».....	104
5.3.4. Вибір права щодо спадкування в цілому.....	106
5.3.4.1. Форма, у якій здійснюється вибір права щодо спадкування в цілому.....	111
5.3.4.2. Зміна чи відміна вибору права.....	112
5.4. Колізійне регулювання допустимості та матеріальної дійсності заповітів та спільних заповітів.....	113
5.5. Колізійне регулювання допустимості, матеріальної дійсності та зобов'язуючих наслідків спадкових угод для їх сторін.....	117

5.6. Право, що застосовується до формальної дійсності заповітів, спільних заповітів, спадкових угод.....	121
5.7. Колізійне регулювання формальної дійсності заяви про прийняття чи відмови від спадщини.	126
5.8. Колізійне регулювання призначення та повноважень управителя спадщини.....	129
5.9. Колізійне регулювання набуття відумерлої спадщини.....	134
5.10. Норми, які забезпечують використання колізійного методу	136
5.11. Норми, які містять тлумачення окремих понять, що використовуються у колізійних нормах.....	137
5.12. Правила зворотного відсилання.	137
5.13. Норми, що перешкоджають застосуванню права, обраного на підставі колізійних норм Спадкового регламенту.....	139
5.13.1. Спеціальні норми, що накладають обмеження чи впливають на спадкування певних видів майна... 140	
5.13.2. Застереження про публічний порядок.	141
5.14. Норми, які встановлюють деякі правила застосування права, визначеного на підставі колізійних норм.....	145
5.14.1. Універсальність застосовуваного права як принцип застосування права, визначеного на підставі Спадкового регламенту.	145
5.14.2. Правила застосування права держави, що має більше, ніж одну правову систему.	146
5.14.2.1. Інтертериторіальні колізії.	147
5.14.2.2. Інтерперсональні колізії.....	148
5.14.2.3. Незастосування норм Спадкового регламенту до внутрішніх колізій.....	149
5.14.3. Адаптація речових прав.	149
5.15. Спадкування після осіб, смерті яких наступили у незрозумілій послідовності.....	152

VI. Право, що застосовується до регулювання спадкових відносин, відповідно до колізійних норм, які діють в Україні.

6.1. Дуалістичний підхід до колізійного регулювання спадкових відносин.	156
--	-----

6.2. Колізійне регулювання спадкування рухомого майна у договорах про правову допомогу.....	156
6.3. Колізійні норми ЗУ «Про МПрП» щодо спадкування рухомого майна, яке не підлягає державній реєстрації.....	162
6.4. Колізійне регулювання спадкування нерухомого майна.	164
6.5. Колізійне регулювання спадкування майна, яке підлягає державній реєстрації в Україні.	166
6.6. Колізійне регулювання форми заповіту і акту його скасування.	166
6.7. Колізійне регулювання здатності осіб на складання та скасування заповіту.	170
6.8. Норми, які забезпечують колізійне регулювання міжнародних спадкових відносин в Україні.	171
6.9. Відмінності у визначені права застосовуваного до спадкування у нормах міжнародних договорів України, ЗУ «Про МПрП» та Спадковому регламенті, доцільність використання його підходів.	171
6.9.1. Відмінності між колізійними нормами. Моністичний чи дуалістичний підхід?	171
6.9.2. Визначення сфери дії права, що застосовується до спадкових відносин (до спадкування в цілому).....	172
6.9.3. Основні колізійні прив'язки, що застосовуються до спадкових відносин (до спадкування в цілому).	173
6.9.4. Колізійні норми, які визначають право, застосовуване до питань, що не регулюються правом, застосовуваним до спадкування.	176
6.9.5. Розпорядження на випадок смерті, яких стосуються колізійні норми.	178
6.9.6. Колізійне регулювання спадкових угод.	180
6.9.7. Визначення права, що застосовується до призначення та визначення повноважень управителя спадщиною.	182
6.9.8. Визначення права, що застосовується до набуття відумерлої спадщини.	184
6.9.9. Формальна дійсність розпоряджень на випадок смерті та заяв щодо прийняття спадщини чи відмови від неї.	185

6.9.10. Норми, які забезпечують використання колізійного методу для регулювання спадкових відносин.....	186
6.9.10.1. Кваліфікація.....	186
6.9.10.2. Вирішення проблеми зворотного відсилання.....	188
6.9.10.3. Норми, застосування яких перешкоджає застосуванню іноземного права.....	189
6.9.10.3.1. «Спеціальні норми» ст. 30 Спадкового регламенту та імперативні норми ст. 14 «ЗУ Про МПрП».....	189
6.9.10.3.2. Застереження про публічний порядок.....	191
6.9.10.3.3. Чи необхідно включати до ЗУ «Про МПрП» норми про універсальність застосованого права, адаптацію та про застосування права держави з більш ніж однією правовою системою?.....	191
6.9.10.3.4. Спадкування після комморієнтів.....	194

VII. Визнання та виконуваність (виконавча сила) рішень за Спадковим регламентом.

7.1. Загальні положення.....	195
7.2. Визнання рішень згідно з Розділом IV Спадкового регламенту.....	196
7.2.1. Автоматичне визнання.....	196
7.2.2. Основне визнання.....	197
7.2.3. Допоміжне визнання.....	200
7.3. «Звичайне оскарження» як підстава для призупинення визнання рішення.....	201
7.4. Підстави для невизнання рішень згідно з Розділом IV Спадкового регламенту.....	203
7.4.1. Суперечливість публічному порядку.....	204
7.4.2. Рішення, винесене за неявки відповідача.....	206
7.4.3. Рішення, несумісне з іншими рішеннями.....	207
7.5. Декларація про виконуваність рішення (declaration of enforceability) (екзекватура).....	207
7.6. Оскарження рішень про екзекватуру (декларацію про виконуваність).....	213

VIII. Визнання і надання дозволу на виконання рішень, винесених у третіх державах...

7.7. Тимчасові, включаючи захисні, заходи.....	215
7.7.1. Тимчасові заходи до видачі декларації про виконуваність рішення.....	216
7.7.2. Захисні заходи після надання декларації про виконуваність рішення.....	218
7.7.3. Заборона вжиття заходів примусового виконання.....	219
7.8. Правова допомога.....	219
7.9. Заборона дискримінації іноземців.....	220

**VIII. Визнання і надання дозволу на виконання рішень,
винесених у третіх державах, за правом
окремих Держав-Членів.**

8.1. Німеччина.....	221
8.2. Франція.....	224
8.3. Австрія.....	226
8.3. Італія.....	228

**IX. Визнання та надання
дозволу на виконання рішень
іноземних судів в Україні.**

9.1. Визнання та надання дозволу на виконання рішень іноземних судів згідно з договорами про правову допомогу.....	231
9.1.1. Рішення, визнання і надання дозволу на вико- нання яких регулюється договорами про правову допомогу.....	231
9.1.2. Порядок подачі клопотання про визнання і ви- конання.....	236
9.1.3. Процедура визнання і виконання рішення.....	238
9.1.4. Безоплатна правова допомога, заборона дис- кримінації іноземців, судові витрати у договорах про правову допомогу.....	239
9.2. Визнання та надання дозволу на виконання рішень іноземних судів згідно з національним правом України.....	240

Х. Відмінності у правовому регулюванні визнання і надання дозволу на виконання іноземних рішень у нормах міжнародних договорів України, ЗУ «Про МПрП», ЦПК України, Спадковому регламенті та національному праві деяких Держав-Членів. Доцільність внесення змін до законодавства України.

- 10.1. Автоматичне визнання рішень, які не потребують примусового виконання, чи необхідність дотримання певної процедури для визнання таких рішень?242
- 10.2. Чи визнавати рішення, що не потребують примусового виконання, якщо вони ще не набрали законної сили? ..243
- 10.3. Специфічні підстави для відмови у визнанні і виконанні іноземних рішень властиві лише ЦПК України245
- 10.3.1. «Предмет спору за законами України не підлягає судовому розгляду».246
- 10.3.2. «Виконання рішення загрожувало б інтересам України».....247
- 10.3.3. «В інших випадках, встановлених законами України».....248

XI. Прийняття аутентичних документів за Спадковим регламентом.

- 11.1. Поняття аутентичних документів.250
- 11.2. Прийняття аутентичних документів як поширення їх доказової сили чи надання їм «найбільш схожої доказової сили».....252
- 11.3. Виключення доказової сили аутентичних документів.254
- 11.4. Умови прийняття аутентичних документів.255
- 11.5. Оспорювання аутентичних документів.....257
- 11.5.1. Оспорювання «аутентичності».258
- 11.5.2. Оспорювання правочинів чи правовідносин, зафіксованих в аутентичному документі.....260
- 11.5.3. Вирішення суперечностей між різними аутентичними документами, а також між аутентичними документами і судовими рішеннями.....261
- 11.5.4. Виконавча сила (виконуваність) аутентичних документів та мирових угод.261

XII. Прийняття документів, що стосуються спадкування, які походять з третіх країн, за національним правом окремих Держав-Членів.

- 12.1. Німеччина.264
12.2. Франція.266

XIII. Прийняття документів, які стосуються спадкування, виданих компетентними органами

чи посадовими особами інших державах, в Україні.

- 13.1. Прийняття доказової сили документів, виданих за кордоном, згідно з міжнародними договорами України...268
13.2. Прийняття на території України доказової сили документів, складених уповноваженими органами інших держав відповідно до внутрішнього законодавства України . 269
13.3. Іноземні спадкові сертифікати і реєстрація прав на нерухоме майно в Україні.271

XIV. Відмінності у правовому регулюванні прийняття доказової сили аутентичних (офіційних) документів, наданні дозволу на їх виконання у нормах міжнародних договорів України, внутрішньому законодавстві України, Спадковому регламенті та національному праві деяких Держав-Членів.

- 14.1. Термінологія.274
14.2. Ознаки аутентичних (офіційних) документів з питань спадкування.276
14.3. Умови прийняття аутентичних документів.276
14.4. Оспорювання аутентичних документів.....278
14.5. Можливість примусового виконання аутентичних документів та мирових угод.....282

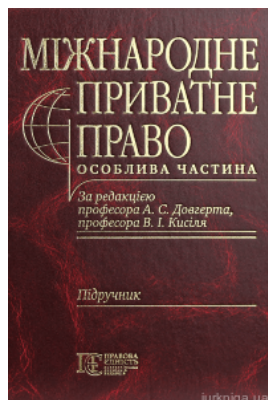
XV. Європейський спадковий сертифікат (ЄСС).

- 15.1. Правова природа ЄСС, мета та наслідки, які він породжує. ... 283
15.2. Органи, компетентні видавати ЄСС, та процедура його видачі.. 286
15.3. Зміст, строк чинності Європейського спадкового сертифікату та внесення виправлень до нього.....290
15.4. Необхідність дослідження досвіду правового регулювання та використання Європейських спадкових сертифікатів.293

Книги, які можуть вас зацікавити

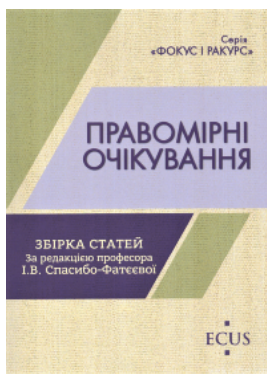
Практикум з міжнародного приватного права та міжнародного цивільного процесу

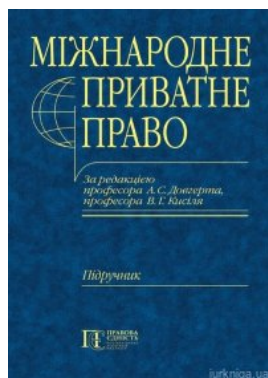
Міжнародне приватне право. Особлива частина

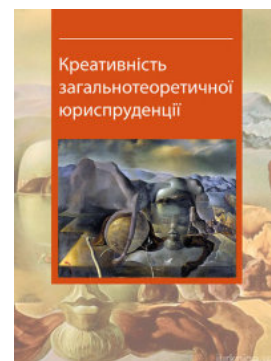
Німецька методика права

Правомірні очікування. Збірка статей

Міжнародне приватне право. Загальна частина

Креативність загальнотеоретичної юриспруденції

Перейти до галузі права
Міжнародне приватне право

[Перейти на сайт](#) →